

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
مرکز بررسی‌های راهبردی روابط فرهنگی

۵۶

گزارش سیاستی

اوانجلیسم در آمریکا: ریشه‌های فکری، سیاسی‌شدن و آینده یک جنبش دینی - ملی

یاسمین مبصری

کارشناس گروه خط مشی گذاری مرکز بررسی‌های راهبردی روابط فرهنگی

نوع سند: گزارش سیاستی

نسخه: عمومی

شناسه سند: ۵۰۲۲۷-۵۴۱-۰۵۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۲/۲۷

گروه: خط مشی‌گذاری روابط فرهنگی بین‌المللی

پرونده: مطالعات آمریکا

www.cscr.icro.ir

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی مرکز بررسی‌های راهبردی روابط فرهنگی

اوانجلسم در آمریکا: ریشه‌های فکری، سیاسی شدن
و آینده یک جنبش دینی-مصلی

مرکز بررسی‌های راهبردی روابط فرهنگی سازمان فرهنگ و
ارتباطات اسلامی

۵۶-۰۴۲۱-۵۰۲۲۷

۱۴۰۵/۲/۲۷

عمومی

خط مشی‌گذاری روابط فرهنگی بین‌المللی

مطالعات آمریکا

یاسمین مبصری

محمدصادق بیگلری، سعید نریمان

اوانجلسم | مطالعات آمریکا | جنبش دینی

تهران، بزرگراه شهید سلیمانی، روبروی مصلی تهران، مجتمع امام

خمینی (ره)، ساختمان ۱۴

۸۸۱۵۳۱۰۰

www.cscr.icro.ir

عنوان گزارش:

صاحب امتیاز:

شماره سند:

تاریخ انتشار:

سطح دسترسی:

عنوان گروه:

عنوان پرونده:

تهیه و تدوین کنندگان:

ناظران علمی:

واژگان کلیدی:

دبیرخانه:

تلفن:

وبگاه مرکز:

فهرست مطالب

خلاصهٔ سیاستی.....	۷
توصیه‌های سیاستی.....	۹
مقدمه.....	۱۲
بخش اول. چارچوب مفهومی و تعاریف کلیدی.....	۱۵
تعریف اوانجلیسم.....	۱۵
تمایز میان اوانجلیسم، فاندامن‌تالیسم و مسیحیت دوباره متولد شده.....	۱۷
بخش دوم. بستر تاریخی و ریشه‌های اندیشه‌ای.....	۱۹
تأثیر اصلاح‌گری پروتستان و کالوینیسم انگلیسی.....	۱۹
نقش پیوریتن‌ها و مفهوم «ملت برگزیده خدا».....	۲۰
جنبش‌های بیداری و رشد الهیات تجربی.....	۲۱
تقابل آرمینیانیسم و کالوینیسم در قرون ۱۸ و ۱۹.....	۲۲
بخش سوم. اوانجلیسم و ملت‌سازی در آمریکا.....	۲۳
آمریکا، «ملت برگزیده خدا».....	۲۳
رابطه اوانجلیسم با ملی‌گرایی و برتری نژادی سفیدپوستان.....	۲۴
پیوند با سرمایه‌داری، کار سخت و اخلاق پروتستانی.....	۲۴
شکل‌گیری هویت فرهنگی «انجیل و پرچم».....	۲۵
بخش چهارم. سیاسی‌شدن اوانجلیسم.....	۲۶
تشکیل «ائتلاف اکثریت اخلاقی».....	۲۷
اتحاد با حزب جمهوری‌خواه در دوران ریگان.....	۲۸
محورهای سیاسی اصلی.....	۲۹

تثبیت جایگاه اوانجلیست‌ها در انتخابات آمریکا.....	۳۰
بخش پنجم. عصر ترامپ و ناسیونالیسم مسیحی.....	۳۱
ائتلاف ترامپ - اوانجلیست‌ها.....	۳۱
نقش رسانه‌های دینی.....	۳۲
مشروعیت اخلاقی و دوپارگی درون اوانجلیسم.....	۳۳
تقابل نسل جوان با نسل قدیم کلیساهای محافظه‌کار.....	۳۴
بخش ششم. افول نسبی اوانجلیسم.....	۳۴
کاهش عضویت در کلیساهای اوانجلیستی.....	۳۴
رشد جمعیت بی‌دینان و جوانان سکولار.....	۳۵
بحران اخلاقی و رسوایی‌های مالی و جنسی رهبران.....	۳۶
ظهور جنبش‌های ترقی‌خواه اوانجلیستی.....	۳۶
تنش درون‌دینی بر سر سیاست، نژاد و جنسیت.....	۳۷
بخش هفتم. تحلیل ساختاری و جامعه‌شناختی اوانجلیسم.....	۳۸
شبکه مؤسسات آموزشی.....	۳۸
۲.۷ ساختار رسانه‌ای و اقتصادی.....	۳۹
سازمان‌یافتگی در سطح ایالتی و ملی.....	۴۰
مقایسه با گروه‌های دینی دیگر.....	۴۰
سناریوهای آینده اوانجلیسم آمریکایی.....	۴۲
۱. ادغام و اعتدال.....	۴۲
۲. رادیکالیزه‌شدن.....	۴۳
۳. تحول درونی.....	۴۳
توصیه‌های سیاستی.....	۴۴

منابع و پیوست‌ها ۴۷

۱. فهرست منابع اصلی ۴۷
۲. گزارش‌های سیاستی و آماری ۴۸
۳. جدول زمانی شکل‌گیری جریان اوانجلیستی در آمریکا ۴۸
۴. نقشه پراکندگی جمعیتی اوانجلیست‌های سفیدپوست در آمریکا ۴۹
۵. جدول سازمان‌های با نفوذ اوانجلیستی در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی .. ۵۰

خلاصه سیاستی

در میان جریان‌های سیاسی-فرهنگی آمریکا در قرن اخیر، اوانجلیسم یا مسیحیت انجیلی، یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین جریان‌های دینی، سیاسی و فرهنگی بوده است. این گروه که به لحاظ اعتقادی و امدار اصول مذهبی قرن هفدهم است، از دهه ۱۹۸۰ میلادی به بعد به نیرویی سازمان‌یافته و تعیین‌کننده در ساختار قدرت آمریکا تبدیل شد. اگرچه اوانجلیست‌ها بر ایمان فردی، تولد دوباره روحانی و اتکای کامل بر کتاب مقدس تأکید می‌کنند، اما در عمل نقشی بسیار فراتر از یک جنبش دینی ایفا کرده‌اند و در شکل‌دهی به هویت ملی، سیاست انتخاباتی، سیاست خارجی و فرهنگ عمومی آمریکا نقشی کلیدی داشته‌اند.

براساس آخرین آمار مرکز تحقیقاتی رصد دین در آمریکا، ۶۶٪ درصد مردم این کشور خود را مسیحی معرفی می‌کنند. سهم سفیدپوستان اوانجلیست در این میان، همانند کاتولیک‌ها و پروتستان‌های جریان اصلی، حدود ۱۳ درصد جمعیت این کشور است. جغرافیای حضور اوانجلیست‌ها نشان می‌دهد که طرفداران این گروه بیش از هر جای دیگر، در جنوب و غرب میانه آمریکا متمرکز هستند، مناطقی که به «کمربند انجیلی» معروف است. به لحاظ مردم‌شناسی، جامعه اوانجلیستی امروز با متوسط حدود ۵۴ سال، میانگین سنی نسبتاً بالایی دارد که بخش قابل توجهی از آنان فاقد تحصیلات تکمیلی یا دانشگاهی هستند، اما نقطه نظرات پرنرنگی در خصوص سیاست‌های آمریکا دارند.

در همین راستا، این گروه یکی از پایدارترین پایگاه‌های رأی برای جمهوری‌خواهان با ۶۱ درصد جمهوری‌خواه، ۲۳ درصد مستقل و تنها ۹ درصد دموکرات به شمار می‌رود. ظهور و تثبیت نقش سیاسی اوانجلیست‌ها از دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ آغاز شد، زمانی که تحولات فرهنگی مانند جنبش حقوق مدنی، موج دوم فمینیسم و سکولاریزاسیون نظام آموزشی باعث شکل‌گیری احساس تهدید در میان آنان شد. مسیحیان انجیلی نیز در واکنش، پروژه‌ای برای بازگرداندن دین به مرکز سیاست و فرهنگ عمومی ارائه دادند. تشکیل ائتلاف «اکثریت اخلاقی»^۳ به رهبری جری فالول^۴ در سال ۱۹۷۹، نقطه عطفی در بسیج سیاسی اوانجلیست‌ها بود. اتحاد بعدی آنان با رونالد ریگان، و سپس با رؤسای جمهور دیگر جمهوری‌خواه، سبب شد این جریان به یک وزنه انتخاباتی حیاتی تبدیل شود که در دوران دونالد ترامپ به اوج رسید. در انتخابات ۲۰۱۶، بیش از ۸۰ درصد سفیدپوستان اوانجلیست به ترامپ رأی دادند و در قبال آن، ترامپ بسیاری از مطالبات آنان را در حوزه‌های قضایی، مذهبی و فرهنگی پیش برد. این اتحاد، تقاطعی میان ناسیونالیسم مسیحی و سیاست‌ورزی راست‌گرایانه پدید آورد و نشان داد که برای بسیاری از اوانجلیست‌ها، هویت سیاسی و هویت دینی امری درهم‌تنیده است.

با این حال، باید گفت که اوانجلیسم امروز آمریکا در قیاس با دهه هفتاد و هشتاد میلادی، در شرایط پیچیده‌گذار قرار دارد. از یک سو، هنوز یکی از

^۳Moral majority
^۴Jerry Falwell

تأثیرگذارترین نیروهای اجتماعی آمریکا با شبکه رسانه‌ای مستقل، نهادهای آموزشی گسترده، جریان مالی قدرتمند و حضور سازمان‌یافته در سیاست است و از سوی دیگر، این جریان با روندهای بلندمدت افول همچون کاهش عضویت، پیری جمعیت، رشد سکولاریسم در نسل‌های جدید، رسوایی‌های اخلاقی رهبران مذهبی و شکاف عمیق میان نسل قدیم و نسل جدید کلیساهای، دست و پنجه نرم می‌کند. بر این اساس، آینده اوانجلیسم را می‌توان در سه مسیر ممکن تصور کرد: نخست، ادغام و اعتدال، یعنی فاصله گرفتن از سیاست حزبی و تمرکز دوباره بر فعالیت اجتماعی و معنوی؛ دوم، رادیکالیزه شدن بیشتر و تقویت ناسیونالیسم مسیحی سفیدپوست و یا مسیحیت صهیونیست؛ و سوم، تحول نسلی، که با ورود نسل جوان‌تر، چندنژادی و کمتر ایدئولوژیک ممکن است مسیر تازه‌ای به سوی عدالت اجتماعی، تنوع فرهنگی و هویت مذهبی انعطاف‌پذیرتر باز کند.

توصیه‌های سیاستی

۱. رصد دقیق رسانه‌های مذهبی و سیاسی؛ رسانه‌های اوانجلیستی ابزار اصلی رابطه میان دین و سیاست در آمریکا هستند. بررسی محتوا، ساختار مالی و ارتباط آنان با جریان‌های افراطی می‌تواند تعیین‌کننده رویکرد سیاسی - اجتماعی آنان در آینده باشد.

۲. توجه ویژه به نسل جوان اوانجلیست‌ها؛ نسل جدید این گروه با ارزش‌های قدیمی همراهی کامل ندارد و بیشتر پذیرای عدالت نژادی و تنوع

فرهنگی است. سرمایه‌گذاری پژوهشی و گفت‌وگومحور بر این نسل، برای فهم مسیر آینده ضروری است.

۳. تقویت ارتباط با جریان‌های معتدل و میانجی درون جامعه

اوانجلیستی؛ اجتناب از کلی‌نگری و طبقه‌بندی تمام مسیحیان انجیلی به عنوان مسیحیت صهیونیست، و بررسی مسیحیت صهیونیست به عنوان زیرشاخه‌ای از اوانجلیست‌ها ضروری است. سیاست داخلی آمریکا، به ویژه در سال‌های اخیر، بزرگ‌نمایی و تجمیع هویتی مسیحیان انجیلی ذیل مسیحیت صهیونیست بوده است. درحالی‌که زیرشاخه‌های غیررادیکال این جریان، بعضاً مخالف صهیونیست‌ها هستند و حمایت آمریکا از این رژیم در غرب آسیا را محکوم می‌کنند. لذا تعامل با زیرشاخه‌های غیررادیکال اوانجلیستی، می‌تواند به تدریج به مهار افراطی‌گری دینی-سیاسی در تصمیم‌گیری‌های سیاست خارجی آمریکا و کاهش تنش و شکل‌گیری دوباره تعادل فرهنگی، به ویژه در منطقه غرب آسیا، کمک کند.

۴. تقابل نرم با اسلام‌هراسی؛ حمایت از کارگاه‌ها، سمینارها و

پروژه‌های آموزشی که اوانجلیست‌ها و دیگر گروه‌های مسیحی را با آموزه‌های اسلامی و فرهنگ مسلمانان آشنا می‌سازد، ترس‌ها و تصورات نادرست را کاهش می‌دهند و زمینه‌های هم‌شناسی را فراهم می‌کنند. این برنامه‌ها باید بر تشویق به تعامل مستقیم، ارائه اطلاعات مستند و روایت‌های مشترک انسانی تمرکز داشته باشند تا نشان دهند که مسلمانان، بخشی فعال و

صلح‌طلب از جامعه هستند و اسلام‌هراسی بر پایه پیش‌داوری‌ها، پروپاگاندا و اطلاعات ناقص شکل گرفته است.

اوانجلیسم آمریکایی در آستانه چند مسیر تحولی همزمان قرار دارد. این جریان می‌تواند به سمت ادغام و اعتدال، رادیکالیزه‌شدن، و یا تحول درونی حرکت کند. اقدام فعالانه دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران در مسیر افزایش تعامل و گفت و گو با بخش‌های غیر رادیکال این جریان، می‌تواند از رادیکالیزه شدن این زیر شاخه‌ها که قادر هستند تاثیر به سزایی در سیاست خارجی آمریکا داشته باشند، جلوگیری کند. همچنین لازم است در تعامل با این زیرشاخه‌ها، بر نقاط مشترک دینی و مذهبی مانند رابطه خدا با انسان، اولویت‌های اخلاقی، خانواده و...، تأکید و از تمرکز بر تفاوت‌ها اجتناب شود.

مقدمه

اوانجلیست‌ها یکی از مهم‌ترین و اثرگذارترین جریان‌های دینی - سیاسی در تاریخ معاصر ایالات متحده به شمار می‌روند. این جریان - که ریشه‌های آن به احیاگری‌های مذهبی قرن هجدهم و تحولات پس از اصلاح دینی بازمی‌گردد- در قرن بیستم به نیرویی سازمان‌یافته، پرنفوذ و تعیین‌کننده در عرصه سیاست، فرهنگ و هویت ملی آمریکا تبدیل شد. گرچه در ظاهر با آموزه‌های دینی و تجربه ایمان شخصی شناخته می‌شوند، اما واقعیت این است که اوانجلیسم در قرن اخیر، نقشی فراتر از یک جنبش مذهبی داشته و به یکی از ستون‌های شکل‌دهنده سیاست فرهنگی، انتخابات ریاست‌جمهوری، سیاست خارجی و ایدئولوژی ملی‌گرایی مسیحی در آمریکا بدل شده است. براساس جدیدترین داده‌های مرکز آمار دینی آمریکا، حدود ۶۶ درصد آمریکایی‌ها خود را مسیحی معرفی می‌کنند. در این میان، سفیدپوستان اوانجلیست، پروتستان‌های مین‌لاین و کاتولیک‌ها، هر کدام حدود ۱۳ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند.

با این حال، داده‌های جمعیتی دهه‌های اخیر نشان می‌دهد که جمعیت اوانجلیست‌ها، به‌ویژه در میان سفیدپوستان، حدود ۱۰ درصد کاهش یافته، در حالی که جمعیت کاتولیک‌ها و سایر گروه‌ها تقریباً ثابت مانده است. تقسیم بندی جغرافیایی اوانجلیست‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد: منطقه جنوب و غرب میانه آمریکا - که به «کمر بند انجیلی» شهرت دارد- همچنان مرکز اصلی این

جریان است. از نظر اجتماعی نیز، اوانجلیست‌ها گروهی عمدتاً میانسال تر و مسن‌تر هستند، به‌گونه‌ای که میانگین سنی آنها امروز حدود ۵۴ سال برآورد می‌شود. برخلاف تصور رایج درباره نقش کلیسا و تحصیلات مذهبی، بخش قابل توجهی از این جمعیت فاقد تحصیلات دانشگاهی یا تکمیلی هستند و این خود بر نحوه مشارکت آنان در سیاست و فرهنگ تأثیرگذار است. از منظر سیاسی نیز، اوانجلیست‌ها یکی از پایدارترین و منسجم‌ترین بلوک‌های رأی در سیاست آمریکا بوده‌اند: ۶۱ درصد آنها جمهوریخواه‌اند، ۲۳ درصد مستقل و ۹ درصد دموکرات هستند. این ترکیب، نه تنها ارتباط عمیق میان محافظه‌کاری سیاسی و الهیات اوانجلیستی را نشان می‌دهد، بلکه تبیین‌کننده نقش اوانجلیست‌ها در ظهور و تثبیت سیاست‌های راست مذهبی در آمریکا است؛ نقشی که از دهه ۱۹۸۰ با رونالد ریگان آغاز شد، با جورج بوش تقویت گردید و در دوران دونالد ترامپ به اوج خود رسید. اهمیت فرهنگی اوانجلیست‌ها نیز فراتر از سیاست، قابل ارزیابی است. آنها در تعریف تربیت جنسی و خانوادگی، شکل‌دهی به رسانه‌های مذهبی و تأثیرگذاری بر نظام آموزشی، نقشی تعیین‌کننده ایفا کرده و در مباحثی چون سقط جنین، حقوق اقلیت‌ها، تکامل و جایگاه دین در فضای عمومی حضور فعالی داشته‌اند. همچنین پیوند اوانجلیسم با ملی‌گرایی مسیحی و ایده برتری سفیدپوستان، آن را به نیرویی هویتی بدل کرده که در برابر سکولاریسم، مهاجرت، تنوع فرهنگی و تغییر نسل‌ها مقاومت می‌کند و نیز تأثیرگذاری ویژه‌ای تا به امروز،

به طور خاص در شاخه مسیحیت صهیونیستی، بر سیاست خارجی آمریکا به ویژه در غرب آسیا داشته است.

اما مسئله حائز اهمیت این است که اوانجلیسم یک جنبش واحد با رهبری مشخص نیست، بلکه مجموعه ای از کلیساها و رهبران مختلف است که بعضا به لحاظ نظری نیز با هم تفاوت دارند. اوانجلیسم امروز در مرحله گذار قرار دارد و کاهش جمعیت، چالش‌های اخلاقی، دوپارگی نسلی و افول قدرت فرهنگی، باعث شده است این جریان ناگزیر با پرسشی بنیادین روبه‌رو شود: این که آیا آینده‌ای در قالب نیرویی انحصارگرا و سیاسی برای خود تصور می‌کند یا برای بقا، مسیر بازتعریف اجتماعی و الهیاتی خود را خواهد پیمود؟ گزارش پیش رو سعی دارد با تکیه بر تحلیل‌های تاریخی، جامعه‌شناختی و سیاسی، جایگاه امروز اوانجلیست‌ها را از ریشه‌های الهیاتی تا اوج قدرت سیاسی، و از افول جمعیتی تا سناریوهای آینده آنها در آمریکا را بررسی کند. تحلیلی که به نظر می‌رسد از ملزومات درک پویایی‌های فرهنگی و سیاسی آمریکا در قرن حاضر است و می‌تواند بر رویکرد دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران در مدیریت اقدام و تعامل با این جریان قدرتمند در آمریکا، مؤثر باشد.

بخش اول. چارچوب مفهومی و تعاریف کلیدی

تعریف اوانجلیسم

اوانجلیسم یا همان مسیحیت انجیلی فرقه ای، مشتق از پروتستانسم نیست، بلکه جنبشی گسترده در چارچوب مسیحیت پروتستان است. یکی از رایج‌ترین و پذیرفته‌شده‌ترین تعاریف از جنبش اوانجلیسم^۶ را تاریخ‌نگار بریتانیایی، دیوید ببینگتون^۷، در کتاب «اوانجلیسم در بریتانیای مدرن»^۸ (۱۹۸۹) ارائه کرده است. او برای شناسایی ماهیت و مرزهای جنبش اوانجلیستی، چهار ویژگی محوری را به عنوان شاخص‌های «ایمان اوانجلیستی» معرفی می‌کند؛ این ویژگی‌ها - که به «اصول چهارگانه ببینگتون»^۹ معروف است - عبارت‌اند از:

۱. تبدیل‌گرایی^{۱۰}: قلب ایمان اوانجلیستی در تجربه شخصی «تولد دوباره» است؛ ایمانی که نه از طریق سنت خانوادگی، بلکه از تصمیم آزادانه فرد برای پذیرفتن مسیح آغاز می‌شود. این مفهوم، ریشه در احیاءگری قرن هجدهم دارد و به شدت بر تحول درونی و اخلاقی تأکید می‌کند. در این نگرش، مسیحیت امری صرفاً فرهنگی یا نهادی نیست، بلکه باید در زندگی فردی تجسم یابد.

^۶Evangelicalism

^۷David Bebbington

^۸Evangelicalism in Modern Britain

^۹Bebbington Quadrilateral

^{۱۰}Conversionism

۲. **فعال‌گرایی^{۱۱}**: ایمان راستین باید در رفتار و کنش اجتماعی بروز پیدا کند؛ از موعظه و تبلیغ تا فعالیت‌های خیریه، عدالت اجتماعی و مأموریت‌های بین‌المللی. این نگرش، پیوندی میان ایمان و کنش اجتماعی برقرار می‌کند و آن را از ایمان صرفاً درونی متمایز می‌سازد.
۳. **کتاب‌محوری^{۱۲}**: مرجعیت مطلق کتاب مقدس به عنوان منبع نهایی ایمان و رفتار؛ بر اساس این باور، کتاب مقدس نه تنها به عنوان کلام الهی، بلکه به عنوان راهنمای عملی زندگی مؤمنانه تلقی می‌شود. در این نگاه، مطالعه و تفسیر فردی کتاب مقدس بخشی جدایی‌ناپذیر از ایمان است.
۴. **صلیب‌محوری^{۱۳}**: تمرکز بر نقش نجات‌بخش مرگ عیسی مسیح بر صلیب به عنوان پیام اصلی مسیحیت؛ نجات انسان صرفاً از طریق قربانی شدن مسیح امکان‌پذیر شده است و آموزه نجات از طریق فداکاری مسیح بر صلیب، کانون پیام اوانجلیستی است. در این چارچوب، صلیب نماد عشق و بخشش الهی است و هرگونه تحول روحانی در گرو پذیرش قربانی مسیح تلقی می‌شود.

این چهار ویژگی، به تعبیر ببینگتون، نه تنها چارچوبی تحلیلی برای شناسایی جنبش اوانجلیستی فراهم می‌کنند، بلکه وجه تمایز آن را از دیگر جریان‌های مسیحیت نیز نشان می‌دهند.

تمایز میان اوانجلیسم، فاندامن‌تالیسم^۴ و مسیحیت دوباره متولد شده^۵

در حالی که اصطلاحات اوانجلیسم، فاندامن‌تالیسم و مسیحیت دوباره متولد شده، گاه در گفتار عمومی به جای هم به کار می‌روند، اما در سنت پژوهشی و الهیاتی تفاوت‌های مشخصی میان آنها وجود دارد:

▪ اوانجلیسم جنبشی گسترده و تاریخی است که ریشه در اصلاح

دینی قرن شانزدهم داشته و در قرن هجدهم در بستر جنبش‌های احیاگرانه^۶ بریتانیا و آمریکای شمالی، شکل منسجم‌تری به خود گرفته است. اوانجلیست‌ها معمولاً ضمن پایبندی به آموزه‌های محافظه‌کارانه، با جامعه مدرن وارد گفت‌وگو می‌شوند و در حوزه‌های آموزشی، رسانه‌ای و اجتماعی فعال هستند (Noll, ۲۰۰۳).

▪ فاندامن‌تالیسم جنبشی محدودتر و واکنشی‌تر است که در اوایل قرن

بیستم در ایالات متحده پدید آمد. فاندامن‌تالیست‌ها در واکنش به مدرنیسم، نقد کتاب مقدس و نظریه تکامل، بر «اصول بنیادین» ایمان مسیحی (مانند خطاناپذیری مطلق کتاب مقدس و تولد باکره‌وار

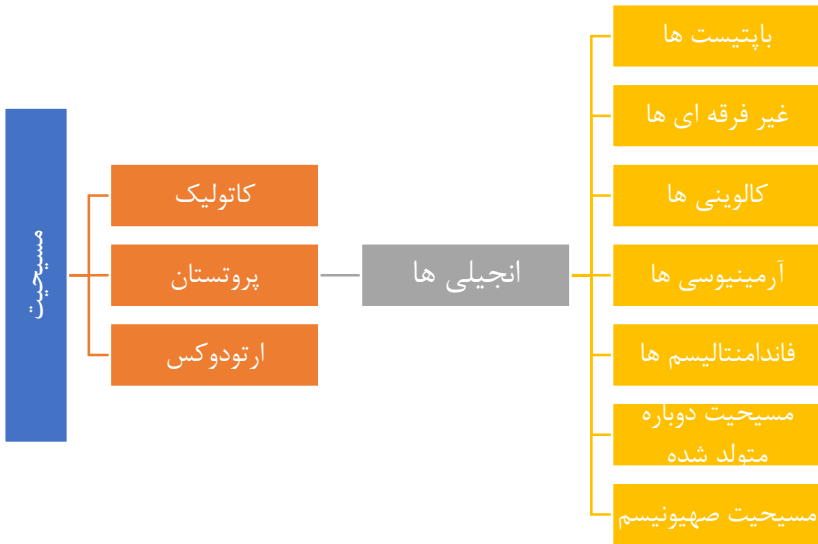
^۴Fundamentalism
^۵Born-Again Christianity
^۶Revivalist Movements

مسیح) تأکید می‌کنند. آنان عموماً گرایش به جدایی از جامعه مدرن و نهادهای سکولار دارند.

▪ **مسیحیت دوباره متولد شده** بیشتر به تجربه فردی ایمان اشاره دارد. اصطلاح «تولد دوباره» برگرفته از گفت‌وگوی عیسی با نیکودیموس در انجیل یوحنا (۳:۳) است و در سنت پروتستان به معنای دگرگونی روحی از طریق پذیرش شخصی مسیح است. بسیاری از اوانجلیست‌ها خود را «دوباره متولد شده» می‌دانند، اما هر فرد با این عقیده، الزاماً عضوی از جنبش اوانجلیستی سازمان‌یافته نیست (Smith, ۱۹۹۸).

در نقشه کلی مسیحیت، اوانجلیسم یکی از شاخه‌های اصلی پروتستانسم به‌شمار می‌رود که در کنار پروتستان‌های جریان اصلی^{۱۷} و اغلب پنتاکاستال‌ها^{۱۸} قرار دارد. اما در واقع، در برابر پروتستان‌های جریان اصلی (مانند لوتری‌ها، پرسبیتری‌ها و متدیست‌های لیبرال)، اوانجلیست‌ها معمولاً محافظه‌کارترند و آموزه‌های الهیاتی سنتی‌تری درباره گناه، نجات و اقتدار کتاب مقدس دارند. با این حال، برخلاف فاندامنتالیست‌ها، اوانجلیست‌ها از مشارکت در عرصه‌های فرهنگی و رسانه‌ای استقبال می‌کنند و نهادهای آموزشی و خیریه‌ای بسیاری را پایه‌گذاری کرده‌اند. نمودار ۱-۱ برخی از زیر شاخه‌های مسیحیان انجیلی را نشان می‌دهد:

نمودار ۱-۱ برخی زیرشاخه‌های مسیحیت انجیلی

بخش دوم. بستر تاریخی و ریشه‌های اندیشه‌ای

تأثیر اصلاح‌گری پروتستان و کالوینیسم انگلیسی

ریشه‌های فکری اوانجلیسم آمریکایی را باید در بستر اصلاح‌گری پروتستان^۱ جست‌وجو کرد. این جنبش که در قرن شانزدهم در اروپا آغاز شد، با تأکید بر صلاحیت فردی برای تفسیر کتاب مقدس و اهمیت ایمان شخصی، زمینه‌ساز ظهور آموزه‌های بعدی اوانجلیستی شد (Noll, ۲۰۰۲).

در میان شاخه‌های مختلف اصلاح‌گری، کالونیسیم انگلیسی تأثیر ویژه‌ای بر مستعمرات آمریکای شمالی داشت و با سه آموزه اصلی خود یعنی:

- تعیین تقدیر هر فرد پیش از تولد،
- سقوط طبیعت انسان و نیاز به نجات از طریق فیض الهی،
- تأکید بر زندگی اخلاقی، نظم دینی و کار در زمین خدا برای رستگاری.

تجربه شخصی ایمان و تعلق به خدا را، به هسته مرکزی زندگی مسیحی نسل اول آمریکایی‌ها تبدیل کرد. این آموزه‌ها، زمینه ساز پیدایش جنبش‌های احیاگرانه و بیداری مذهبی در آمریکا در دهه‌های بعد شد.

نقش پیوریتن‌ها و مفهوم «ملت برگزیده خدا»

یکی دیگر از مهم‌ترین تأثیرات تاریخی بر اوآنجلیسیم آمریکایی، حضور پیوریتن‌ها در سده هفدهم بود. این گروه از پروتستان‌ها که در انگلستان تحت فشار مذهبی قرار داشتند، برای ایجاد جامعه‌ای «پاک و مقدس» به آمریکا مهاجرت کردند. در باور پیوریتن‌ها، جامعه جدید باید نمونه‌ای از ملت برگزیده خدا باشد، که از طریق وفاداری به کتاب مقدس و زندگی اخلاقی، خداوند را در زمین نمایندگی می‌کند (Gorski, ۲۰۱۷).

این ایده «پیمان‌گرایی»^۲ نه تنها چارچوبی الهیاتی برای جامعه ایجاد کرد، بلکه الهام‌بخش باور به مسئولیت اجتماعی و مشارکت فعال در اصلاح جامعه شد؛ ویژگی‌ای که در قرون آینده به یکی از اصول اوانجلیسم آمریکایی تبدیل گردید. پیوریتن‌ها همچنین سنت آموزش عمومی، عبادت دسته جمعی و محوریت کتاب مقدس را تقویت کردند و پایه نهادی و فرهنگی اوانجلیسم را بنا نهادند.

جنبش‌های بیداری و ژرشد الهیات تجربی

جنبش‌های بیداری مذهبی در قرون هجدهم و نوزدهم، از دیگر عوامل کلیدی در شکل‌گیری اوانجلیسم آمریکایی بودند. شکل‌گیری این دو جنبش اصلی به شرح زیر بود:

- **اولین بیداری بزرگ (۱۷۵۵-۱۷۳۰):** جنبشی بود که تحت رهبری موعظه‌گران احیاگری مانند جان وِسلِی^۳ و جرج وایتفیلد^۴ تجربه شخصی ایمان و تولد دوباره را به مرکز زندگی مسیحی آورد.
- **دومین بیداری بزرگ (۱۸۴۰-۱۸۰۰):** با ظهور جنبش‌های احیایی در نیوانگلند و شمال غربی آمریکا، نهادهای مذهبی و مدارس دینی جدیدی شکل گرفت و تأکید بر اخلاق اجتماعی و اصلاح جامعه افزایش یافت.

این جنبش‌ها منجر به بیداری الهیات تجربی و فعال‌گرایانه ای شدند که ایمان را صرفاً امری ذهنی یا نظری نمی دانست و بر این باور بود که باید فعالانه در زندگی روزمره، عمل و رفتار اجتماعی نمود (Marsden, ۲۰۰۶). سپس در قرون نوزدهم و بیستم، این تجربه‌گرایی‌های مذهبی به یکی از پیش‌شرط‌های ظهور اوانجلیسم سازمان‌یافته تبدیل شدند.

تقابل آرمینیانیسم و کالوینیسم ۱۸ و ۱۹ قرون

یکی دیگر از ریشه‌های فکری اوانجلیسم، بر پایه تنش میان آرمینیانیسم و کالوینیسم شکل گرفت. در قرون هجدهم و نوزدهم، جریان‌های مسیحی آمریکای شمالی بر سر این دو دیدگاه الهیاتی اختلاف داشتند:

- **کالوینیسم** بر تقدیر الهی و انتخاب پیش از تولد برای نجات تأکید داشت و پایبندی به نظم و تقوا را نشانه وفاداری به خدا می‌دانست.
- **آرمینیانیسم** اختیار و نقش فرد در پذیرش نجات را برجسته می‌کرد و تأکید داشت که انسان می‌تواند با ایمان فعالانه به ندای مسیح پاسخ دهد.

این تقابل الهیاتی باعث شد که جنبش‌های احیایی و در نهایت اوانجلیسم آمریکایی، بر تجربه شخصی ایمان و تولد دوباره تمرکز نمایند و فعالیت‌های بشردوستانه و تبلیغی را به عنوان بخشی از مسئولیت ایمانی فرد معرفی کنند

(Noll, ۲۰۰۲). بسیاری از کلیساهای متدیست و باپتیست، گرایش آرمینیانیستی داشتند و در نهایت چارچوب اجتماعی و مذهبی گسترده‌ای را برای اوانجلیسم فراهم آوردند.

بخش سوم. اوانجلیسم و ملت‌سازی در آمریکا

آمریکا، «ملت برگزیده خدا»

یکی از مؤلفه‌های کلیدی هویت آمریکایی که اوانجلیسم در شکل‌دهی آن نقش داشته، باور به ملت آمریکا به عنوان «ملت برگزیده خدا» است. این ایده ریشه در سنت پیوریتن دارد که مستعمرات آمریکای شمالی را «شهر بر فراز تپه»^۲ می‌دانستند؛ یعنی جامعه‌ای که باید الگوی عدالت، فضیلت و وفاداری به خدا باشد (Gorski, ۲۰۲۲).

اوانجلیست‌های آمریکایی قرون نوزدهم و بیستم این باور را به سطح ملی گسترش دادند و آن را با ایدئولوژی سیاسی و اجتماعی ادغام کردند. در این چارچوب، سرنوشت آمریکا نه تنها در عرصه‌های اقتصادی و نظامی، بلکه در حوزه تحقق اراده الهی تعریف می‌شد. این باور به برگزیدگی خداوندی، زمینه مشروعیت‌بخشی مذهبی به سیاست، قوانین و حتی فعالیت‌های بین‌المللی ایالات متحده شد.

۲. عبارتی است که از آموزش نمک و نور در موعظه سرکوه عیسی گرفته شده است: City upon a Hill.

رابطه اوانجلیسم با ملی‌گرایی و برتری نژادی سفیدپوستان^{۲۹}

اوانجلیسم آمریکایی، به ویژه از اواخر قرن نوزدهم، اغلب با ملی‌گرایی مذهبی و ایدئولوژی برتری سفید پیوند خورده است. رهبران مذهبی و فرهنگی این جریان، آموزه‌های اوانجلیستی را به‌گونه‌ای تعبیر کردند که بتواند مشروعیت اخلاقی و دینی را برای سلطه سفیدپوستان فراهم کند.

این ترکیب ایدئولوژیک شامل چند مؤلفه است:

- تقدس فرهنگ و تاریخ سفیدپوستان پروتستان
 - تأکید بر نقش آمریکا به‌عنوان «حامی تمدن مسیحی»
 - مشروعیت‌بخشی به نهادهای سیاسی و اقتصادی بر پایه ارزش‌های مذهبی
- در این چارچوب، اوانجلیسم صرفاً یک تجربه فردی از ایمان نیست، بلکه ابزاری برای ایجاد هویت جمعی و سیاسی در سطح ملی نیز محسوب می‌شود.

پیوند با سرمایه‌داری، کار سخت و اخلاق پروتستانی

یکی دیگر از جنبه‌های ملت‌سازی اوانجلیسم، ارتباط آن با اخلاق پروتستانی و سرمایه‌داری است که مکس وبر^{۳۰} در «اصول اخلاقی پروتستانیم و روح کاپیتالیسم»^{۳۱} مطرح کرده است. اوانجلیست‌ها بر کار سخت، نظم شخصی و مسئولیت‌پذیری فردی تأکید داشتند و این ارزش‌ها را به عنوان

^{۲۹}White Christian Nationalism

^{۳۰}Max Weber

^{۳۱}The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism

بخشی از وظیفه ایمانی خود می‌دیدند (Gorski, ۲۰۲۲). این باورها باعث شد که آمریکایی‌ها، به ویژه سفیدپوستان پروتستان، تلاش اقتصادی و موفقیت فردی را نه فقط مشروع بلکه مقدس بدانند. به این ترتیب، موفقیت اقتصادی و اجتماعی با فضیلت دینی گره خورد و هویت ملی و دینی در هم آمیخت.

شکل‌گیری هویت فرهنگی «انجیل و پرچم»^{۳۲}

از اوایل قرن بیستم، تصویری نمادین و فرهنگی از آمریکایی بودن شکل گرفت که نشانگر ترکیبی از ایمان مذهبی و وفاداری ملی بود (Gorski, ۲۰۲۲). این هویت فرهنگی چند عنصر کلیدی را شامل می‌شد:

- نمادین شدن کتاب مقدس و پرچم آمریکا به عنوان نشانه‌های وحدت ملی،
- پیوند جشن‌های ملی با مراسم و آئین مذهبی و سوگند خوردن بر انجیل،
- مشروعیت‌بخشی مذهبی به سیاست خارجی و ایدئولوژی ضدکمونیستی در دوره جنگ سرد.

این نمادسازی فرهنگی، اوانجلیسم را نه تنها به عنوان یک جریان مذهبی، بلکه در جایگاه ستون هویت ملی و سیاسی آمریکا تثبیت کرد.

با گسترش مدرنیته و سکولاریسم در قرن بیستم، اوانجلیست‌ها واکنش‌های مشخصی نشان دادند. افزایش تفکر علمی، شکل‌گیری

جنبش‌های حقوق مدنی، تغییر نقش زنان و رشد فرهنگ مصرف‌گرایی، باعث شد که اوانجلیست‌ها احساس کنند هویت دینی و ملی در خطر است و پاسخ آنان در موارد زیر نمود پیدا کرد (Du Mez, ۲۰۲۰):

- تقویت مدارس مذهبی و رسانه‌های پروتستان،
- مبارزه با آموزه‌های تکاملی و تغییر محتوای آموزشی در مدارس،
- تبلیغ برای حفظ خانواده سنتی و ارزش‌های اخلاقی پروتستان،
- مشارکت فعال در سیاست به منظور حفظ جایگاه مسیحیت در عرصه عمومی.

این واکنش‌ها نشان داد که اوانجلیسم آمریکایی، جریانی مذهبی اما ایدئولوژیک است و نقش مهمی در تعریف مرزهای فرهنگی و هویتی ملت آمریکا دارد.

بخش چهارم. سیاسی‌شدن اوانجلیسم

دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، نقطه عطفی در روند سیاسی‌شدن اوانجلیسم آمریکایی محسوب می‌شود. این دوره با جنبش‌های حقوق مدنی، اعتراضات ضد جنگ و انقلاب جنسی همراه بود که ارزش‌ها و هنجارهای سنتی مسیحیت پروتستان را به چالش می‌کشید (Balmer, ۲۰۰۶). اوانجلیست‌ها، به ویژه در میان سفیدپوستان جنوب و میانه آمریکا، این تغییرات فرهنگی را به‌عنوان تهدیدی برای خانواده سنتی، نظم اخلاقی و هویت ملی پروتستان تلقی کردند. واکنش آنان، ظهور جنبش‌های سیاسی -

مذهبی محافظه‌کاری را تسریع کرد که هدف آن بازگرداندن هنجارهای سنتی و تأثیرگذاری بر سیاست عمومی بود. یکی از مؤثرترین این جنبش‌ها در سیاست خارجی آمریکا در سال‌های اخیر، جنبش مسیحیت صهیونیست بوده است. مسیحیت صهیونیست در واقع، شاخه‌ای از اوانجلیسم است که علاوه بر باورهای معمول اوانجلیست‌ها مانند تولد دوباره و ایمان شخصی به مسیح، تأکید ویژه‌ای بر حمایت از اسرائیل و تحقق پیشگویی‌های کتاب مقدس دارد. بنابراین، همه مسیحیان صهیونیست اوانجلیست هستند، اما همه اوانجلیست‌ها لزوماً مسیحی صهیونیست نیستند.

تشکیل «ائتلاف اکثریت اخلاقی»^{۳۳}

در سال ۱۹۷۹، جری فالول^{۳۴}، پت رابرتسون^{۳۵} و همکارانشان، «ائتلاف اکثریت اخلاقی» را تأسیس کردند که به نماد سیاسی‌شدن اوانجلیسم محافظه‌کار تبدیل شد. اهداف این ائتلاف شامل موارد زیر بود:

- بسیج اوانجلیست‌ها برای مشارکت در انتخابات،
 - مقابله با سیاست‌های لیبرال در زمینه سقط جنین و آموزش جنسی،
 - دفاع از خانواده سنتی و ارزش‌های مذهبی در سیاست و جامعه
- (FitzGerald, ۲۰۱۷).

^{۳۳}Moral Majority
^{۳۴}Jerry Falwell
^{۳۵}Pat Robertson

این سازمان، با استفاده از رسانه‌های تخصصی مانند سی بی ان،^{۳۶} رادیو و تلویزیون مذهبی، هزاران نفر از اوانجلیست‌های رأی‌دهنده را با محورهای محافظه‌کارانه درگیر سیاست کرد و نشان داد که دین می‌تواند نیرویی سازمان‌یافته و تأثیرگذار در انتخابات باشد. این برنامه‌ها که در دوره ای منجر به ظهور پدیده تلونجلیسم^{۳۷} گردید، شامل برگزاری اجتماعات بسیار گسترده در سالن‌های اجتماعات وسیع، با محوریت احساسی و هیجانی (مانند اجرای دعا و استغاثه با صدای بلند، شفا گرفتن و ..) می‌شد که از ویژگی‌های شاخص این جریان مذهبی هستند.

اتحاد با حزب جمهوری‌خواه در دوران ریگان

در دهه ۱۹۸۰، ائتلاف اوانجلیست‌ها با حزب جمهوری‌خواه و دولت رونالد ریگان به اوج رسید. اوانجلیست‌ها نه تنها در کار جلب رأی برای کاندیدها فعال بودند، بلکه برنامه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی و فرهنگی را نیز هدایت می‌کردند. ریگان با بهره‌گیری از حمایت اوانجلیست‌ها توانست پایه آرای محافظه‌کار مذهبی را در جنوب و میانه آمریکا مستحکم کند. این اتحاد موجب شد که اوانجلیسم از یک جریان اجتماعی-مذهبی به یک بازیگر سیاسی قدرتمند تبدیل شود و نقش مستقیمی در تصمیمات کلان ملی ایفا کند (Balmer, ۲۰۰۶).

^{۳۶}CBN

^{۳۷}Teleangelism به استفاده از پلتفرم‌های رسانه‌ای مانند رادیو و تلویزیون برای بازاریابی پیام‌های مذهبی، به ویژه مسیحیت و علی‌الخصوص مسیحیت انجیلی، گفته می‌شود.

محورهای سیاسی اصلی

مشارکت سیاسی اوانجلیست‌ها حول چند محور اصلی متمرکز شد:

۱. **سقط جنین:** مخالفت کامل با قانونی شدن سقط جنین و تلاش

برای محدودسازی آن،

۲. **خانواده:** دفاع از خانواده سنتی و نقش زن به عنوان مادر و همسر

در خانه،

۳. **آموزش دینی:** حمایت از مدارس مذهبی، برنامه‌های آموزش

مذهبی و مخالفت با رویکرد سکولار در مدارس دولتی،

۴. **اسرائیل (در میان مسیحیان صهیونیست):** حمایت قوی از

اسرائیل به عنوان بخش مهمی از نقشه الهی و سیاست خارجی

آمریکا.

این محورهای سیاسی به تدریج بخشی از هویت جمعی اوانجلیست‌ها شد و به

آنها قدرت چانه‌زنی در سیاست ملی و ایالتی بخشید (FitzGerald, ۲۰۱۷).

۵. **اسلام‌هراسی:** بحث اسلام‌هراسی نیز از وجوه مهم خیلی از این

افراد و گروه‌ها شده و اسلام‌هراسی با تمرکز ویژه بر ضدیت با ایران و محور

مقاومت، به ویژه در میان مسیحیان صهیونیست، بسیار برجسته و پررنگ

است.

تثبیت جایگاه اوانجلیست‌ها در انتخابات آمریکا

در دهه‌های پایانی قرن بیستم، اوانجلیست‌ها به یک بلوک رأی‌دهنده کلیدی، به‌ویژه در ایالت‌های جنوبی و میانه، تبدیل شدند. این ایالت‌ها که در گذشته پایگاه دموکرات‌های جنوبی بودند، به تدریج تحت تأثیر آموزه‌های مذهبی-سیاسی اوانجلیستی به جمهوری‌خواهان گرایش پیدا کردند (Balmer, ۲۰۰۶).

ویژگی‌های کلیدی این جایگاه عبارت بودند از:

- بسیج پایگاه مذهبی برای رأی‌دادن و فعالیت‌های انتخاباتی،
- ایجاد شبکه‌های رسانه‌ای و انجمن‌های محلی برای آموزش سیاسی،
- تأثیرگذاشتن بر قانون‌گذاری ایالتی و ملی در زمینه‌های اخلاقی و اجتماعی.

در نتیجه، اوانجلیست‌ها توانستند نه تنها هویت مذهبی خود را حفظ کنند، بلکه نفوذ مستقیم بر سیاست ملی و خارجی آمریکا را تثبیت نمایند. این موضوع به قدری اهمیت دارد که نتانیاهو به طور مشخص بیان کرده است اسرائیل باید به جای یهودیان آمریکایی، بر روی مسیحیان صهیونیست (که البته عینا با اوانجلیست‌ها مساوی نیستند) سرمایه‌گذاری کند، زیرا این‌ها حامیانی پرتعدادتر و جدی‌تر هستند.

بخش پنجم. عصر ترامپ و ناسیونالیسم مسیحی

ائتلاف ترامپ - اوانجلیست‌ها

انتخابات ۲۰۱۶ به نقطه عطفی در تاریخ سیاسی اوانجلیسم آمریکایی بدل شد. حدود ۸۱ درصد از سفیدپوستان اوانجلیست به دونالد ترامپ رأی دادند، که نشان‌دهنده همگرایی ناسیونالیسم مسیحی و جریان محافظه‌کار مذهبی بود (Steinmetz-Jenkins, ۲۰۲۰). این ائتلاف براساس چند عامل شکل گرفت:

- وعده‌های ترامپ در زمینه محافظت از خانواده سنتی و مخالفت با سقط جنین،
- وعده حمایت از آزادی مذهبی و دخالت کمتر دولت در امور فرهنگی،
- وعده بازگرداندن آمریکا به جایگاه قدرت و برتری جهانی، مطابق با باور «ملت برگزیده خدا».

این ترکیب نشان داد که اوانجلیست‌ها حاضرند شیوه وفاداری سیاسی خود را بر اصول اخلاقی سنتی مرجع بدانند، به شرطی که رهبر سیاسی آنها را نمایندگی کند. این همراهی در انتخابات ۲۰۲۴ ریاست جمهوری آمریکا و پیروزی ترامپ، مجدداً تکرار شد. حمایت اوانجلیست‌های محافظه‌کار و شاخه مسیحیت صهیونیسم در حالی است که به لحاظ اعتقادی و عملکردی، زندگی شخصی ترامپ هیچ همخوانی با اصول مذهبی این جریان ندارد.

نقش رسانه‌های دینی

رسانه‌های دینی نقشی کلیدی در تثبیت ائتلاف ترامپ-اوانجلیست‌ها داشتند و شبکه‌هایی مانند فاکس نیوز،^{۳۸} سی بی ان^{۳۹} و دیگر رسانه‌های پروتستان محافظه‌کار، ترامپ را به عنوان مدافع ارزش‌های مذهبی و ملی معرفی کردند (Perry & Whitehead, ۲۰۲۰).

این رسانه‌ها به دو شکل عمل می‌کردند:

۱. ترویج روایت‌های هویتی و فرهنگی، که با نگرانی‌های

اوانجلیست‌ها درباره سکولاریسم و تغییرات اجتماعی همسو بود.

۲. حمایت مستقیم از سیاست‌ها و شعارهای ترامپ، از جمله

مقابله با مهاجرت، دفاع از اسرائیل، و محدودسازی آموزش جنسی و برنامه‌های لیبرال در مدارس.

به این ترتیب، رسانه‌های دینی نه تنها اطلاعات رسانی کردند، بلکه یک شبکه همبستگی ایدئولوژیک و سیاسی نیز برای اوانجلیست‌ها ایجاد نمودند.

یکی از مفاهیم نمادین و ایدئولوژیک که در میان برخی مسیحیان صهیونیست رایج شد، تعبیر ترامپ به عنوان «کوروش معاصر» بود، پادشاهی که در کتاب مقدس برای حفاظت از قوم اسرائیل و تحقق اراده الهی معرفی شده بود.

این تعبیر ایدئولوژیک، دو پیام کلیدی داشت:

- ایجاد مشروعیت مذهبی برای رهبری ترامپ، حتی با رفتارها و اخلاقیات غیرسنتی،

- تعبیر سیاسی الهی از اقدامات او، از جمله انتقال سفارت آمریکا به قدس و حمایت از اسرائیل.

در واقع، چنین تعبیری نشان‌دهنده ترکیب قوی دین و سیاست شخصی محور بود که به افزودن ویژگی جدیدی به اوانجلیسم قرن ۲۱ منجر شد.

مشروعیت اخلاقی و دوپارگی درون اوانجلیسم

همزمان با حمایت گسترده از ترامپ، مشروعیت اخلاقی در بین اوانجلیست‌ها نیز سؤال برانگیز شد. بسیاری از سنت‌گرایان مذهبی با رفتارها و گفتارهای جنجالی ترامپ مخالفت کردند، اما بخش بزرگی از رأی‌دهندگان اوانجلیست ترجیح دادند منافع سیاسی و فرهنگی را بر اخلاق سنتی اولویت دهند. این دوپارگی باعث شد که جامعه اوانجلیست‌ها به دو گروه تقسیم شود (Steinmetz-Jenkins, ۲۰۲۰):

۱. محافظه‌کاران سنتی که بر اصول اخلاقی و دینی تأکید دارند.

۲. اوانجلیست‌های ناسیونالیست که سیاست و هویت ملی را در اولویت قرار می‌دهند.

نتیجه این که؛ این شکاف، چالشی برای انسجام اجتماعی و هویتی کلیساهای محافظه‌کار ایجاد کرده است.

تقابل نسل جوان با نسل قدیم کلیساهای محافظه‌کار

نسل جوان اوانجلیست‌ها، به ویژه کسانی که در دهه‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۲۰ رشد کرده‌اند، دیدگاه متفاوتی نسبت به سیاست و دین دارند. آنها اغلب آماده پذیرش تنوع نژادی، جنسیتی و فرهنگی هستند و با تمرکز بیش از حد نسل قدیم بر سیاست محافظه‌کار سنتی مخالفاند (Perry & Whitehead, ۲۰۲۰). این تقابل نسلی نشان می‌دهد که هویت سیاسی-مذهبی اوانجلیسم، ممکن است در آینده تغییر کند یا تعدیل شود و شکاف نسل‌ها می‌تواند باعث کاهش انسجام سیاسی و اجتماعی اوانجلیست‌ها در سال‌های آینده گردد. به عبارت دیگر؛ حمایت گسترده از ترامپ، تبدیل شدن اوانجلیسم به یک جریان سیاسی-ملی‌گرای پایدار را با چالش‌های داخلی مواجه کرده است.

بخش ششم. افول نسبی اوانجلیسم

کاهش عضویت در کلیساهای اوانجلیستی

از دهه ۲۰۱۰، بسیاری از کلیساهای اوانجلیستی شاهد کاهش محسوس عضویت و حضور فعال مؤمنان بوده‌اند. مطالعات اخیر نشان می‌دهند که برخی از شاخه‌های محافظه‌کار پروتستان، به ویژه در جنوب و میانه آمریکا، تعدادی

از اعضای فعال خود را از دست داده‌اند و مراسم و جمعه‌های مذهبی به نسبت گذشته کم‌رنگ‌تر شده است (Pew Research Center, ۲۰۲۱). بر اساس این پژوهش‌ها، دلایل اصلی این کاهش عبارتند از:

- **تغییرات فرهنگی و اجتماعی** که ارزش‌ها و سبک زندگی سنتی را کمتر جذاب کرده است،
- **افزایش تمایل به سکولاریسم و نادیده گرفتن دین** در میان نسل‌های جوان،
- **ناامیدی از نقش سیاسی کلیسا و انسداد پیشرفت اجتماعی.**

این روند نشان می‌دهد، اوانجلیسم سنتی - که زمانی نیروی غالب اجتماعی و سیاسی بود - اکنون در وضعیت بازسازی و تطبیق با جامعه مدرن قرار دارد.

رشد جمعیت بی‌دینان و جوانان سکولار

رشد جمعیت «بی‌دینان» یکی دیگر از مهم‌ترین تغییرات اجتماعی - مذهبی در آمریکا از سال ۲۰۱۰ بوده است. تحقیقات "پيو" (۲۰۲۴)، نشان می‌دهند که حدود یک سوم جوانان آمریکایی، خود را بی‌دین یا بدون وابستگی مذهبی مشخص معرفی می‌کنند. این روند می‌تواند منجر به کاهش طبیعی پایگاه‌های رای‌دهنده اوانجلیست‌ها، افزایش فشار برای تجدیدنظر در

آموزه‌ها و شیوه‌های جذب نسل جوان، و افزایش تنش میان نسل قدیم و نسل جدید در کلیساهای محافظه‌کار شود. در نتیجه، اوانجلیسم آمریکایی مجبور است تعادلی میان حفظ اصول سنتی و پذیرش تغییرات فرهنگی برقرار نماید.

بحران اخلاقی و رسوایی‌های مالی و جنسی رهبران

رسوایی‌های اخلاقی و مالی برخی رهبران مذهبی نیز اعتماد جامعه به کلیساهای اوانجلیستی را تضعیف کرده و مواردی مانند سوءاستفاده جنسی، اختلاس و سوءمدیریت مالی، باعث شده است که اعتبار اجتماعی و اخلاقی این نهادها کاهش یابد (Jones, ۲۰۱۶). پیامدهای این بحران‌ها بسیار گسترده بوده است که از میان آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- افزایش بی‌اعتمادی نسبت به رهبری مذهبی،
 - کاهش انگیزه جوانان برای حضور فعال در کلیسا،
 - تضعیف مشروعیت اوانجلیسم در حوزه سیاست و جامعه.
- این بحران‌ها نشان می‌دهد که افول نسبی اوانجلیسم تنها ناشی از عوامل فرهنگی نیست، بلکه موضوعات داخلی و مدیریتی نیز نقش کلیدی دارند.

ظهور جنبش‌های ترقی‌خواه اوانجلیستی^{۴۱}

همزمان با چالش‌های سنتی، جنبش‌های ترقی‌خواه اوانجلیستی هم رشد یافته‌اند. این گروه‌ها تلاش می‌کنند تا:

- آموزه‌های مذهبی را با مسائل عدالت اجتماعی، نژادی، جنسیتی و محیط زیستی همسو کنند،
 - تصویر مثبت‌تری از اوانجلیسم در جامعه مدرن ارائه دهند،
 - با نسل جوان ارتباط برقرار کنند و پایگاه اجتماعی جدیدی بسازند.
- این تحولات نشان می‌دهند که اوانجلیسم هنوز پویا و در حال تطبیق با شرایط جدید است، هرچند که با مقاومت بخش سنتی مواجه است .
- (Jones, 2016)

تنش درون‌دینی بر سر سیاست، نژاد و جنسیت

بحران‌ها و تغییرات نسلی باعث شده است که تنش‌های درون‌دینی میان اوانجلیست‌ها افزایش یابد. محورهای اصلی این تنش‌ها و اختلاف نظرها، در سه اصل کلی سیاست، نژاد و جنسیت خلاصه می‌شوند:

- **سیاست؛** اختلاف نظر بر سر اتحاد با احزاب سیاسی، رهبران محافظه‌کار و حمایت از اسرائیل،
- **نژاد؛** چالش میان ناسیونالیست‌های سفیدپوست و جریان‌های ترقی‌خواه در مسائل عدالت نژادی،
- **جنسیت؛** اختلاف نظر بر سر نقش زنان در کلیسا و سیاست‌های مرتبط با خانواده و حقوق جنسی.

این شکاف‌ها نشان می‌دهند که انسجام اجتماعی و ایدئولوژیک اوانجلیسم در حال کاهش است و آینده آن به توانایی مدیریت این اختلافات بستگی دارد.

بخش هفتم. تحلیل ساختاری و جامعه‌شناختی اوانجلیسم

شبکه مؤسسات آموزشی

یکی از ویژگی‌های برجسته اوانجلیسم آمریکایی، ساختار آموزشی گسترده و سازمان‌یافته آن است. از قرن بیستم تاکنون، تعداد زیادی مدارس دینی، کالج‌ها و سمینارهای تأسیس شده‌اند تا نسل جدید رهبران مذهبی، مبلغین و مربیان اخلاقی را تربیت کنند (Smith, ۱۹۹۸).

ویژگی‌های کلیدی این شبکه آموزشی عبارتند از:

- **تمرکز بر آموزه‌های اوانجلیستی؛** آموزش مبتنی بر چهار اصل بینگتون،
- **ترویج هویت فرهنگی و سیاسی؛** برنامه‌های آموزشی غالباً با محوریت ارزش‌های محافظه‌کار و مشارکت اجتماعی طراحی می‌شوند،
- **ارتباط مستقیم با کلیساها و سازمان‌های مذهبی؛** فارغ‌التحصیلان این مؤسسات اغلب وارد شبکه‌های کلیسایی، رسانه‌ای و سیاسی می‌شوند.

این ساختار آموزشی باعث شده است که اوانجلیسم از یک جریان مذهبی به یک نهاد اجتماعی با ظرفیت بازتولید فرهنگی و سیاسی تبدیل شود.

۲.۷ ساختار رسانه‌ای و اقتصادی

اوانجلیسم آمریکایی به یک شبکه رسانه‌ای و اقتصادی گسترده نیز مجهز است. از جمله بازوهای رسانه‌ای و اقتصادی این شبکه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- **رسانه‌های تلویزیونی و رادیویی:** در اختیار داشتن شبکه‌هایی مانند سی بی ان و مرکز پخش ترینیتی ۴۲ برنامه‌های مذهبی و پیام‌های اجتماعی سیاسی،

- **انتشارات و کتاب‌ها:** کتاب‌های مذهبی، جزوات، و رسانه‌های دیجیتال که آموزه‌های اوانجلیستی را ترویج می‌کنند،

- **کمپین‌های خیریه و فعالیت‌های اجتماعی:** جمع‌آوری کمک مالی، تأسیس مدارس و مراکز خیریه مذهبی که هم هویت جمعی و هم حضور اجتماعی را تقویت می‌کنند (Bean, ۲۰۱۴).

استفاده از این ساختار باعث می‌شود اوانجلیسم فراتر از یک دین شخصی، به یک شبکه فرهنگی و اقتصادی تبدیل شود که در جامعه آمریکا نفوذ دارد.

سازمان‌یافتگی در سطح ایالتی و ملی

ویژگی دیگر جریان اوانجلیسم، فعالیت سازمان‌یافته و شبکه‌ای است که در دوسطح زیر در قالب کلیساها و سازمان‌های مذهبی اقدام می‌کنند:

- در سطح ایالتی و منطقه‌ای، با همکاری انجمن‌ها و کنفرانس‌ها برنامه‌های آموزشی و فرهنگی را هماهنگ می‌کنند،
- در سطح ملی، با نهادهای سیاسی، رسانه‌ها و گروه‌های فشار ارتباط برقرار کرده، به تثبیت قدرت سیاسی و اجتماعی کمک می‌کنند (Smith, ۱۹۹۸).

این سازمان‌یافتگی باعث شده است که اوانجلیسم، برخلاف بسیاری از جریان‌های دینی پراکنده، توان اثرگذاری هماهنگ و گسترده بر سیاست و فرهنگ عمومی داشته باشد و پژواک صدای خود را در گوش سیاستمداران آمریکایی طنین انداز نماید.

در پیوست ۵ به معرفی و بررسی برخی از نهادهای فرهنگی و اجتماعی اوانجلیستی پرداخته می‌شود.

مقایسه با گروه‌های دینی دیگر

تحلیل ساختاری و جامعه‌شناختی اوانجلیسم نشان می‌دهد که این جریان در قیاس با سایر جریان‌های مسیحی در آمریکا، فراتر از ایمان شخصی، به یک نهاد اجتماعی و فرهنگی پیچیده تبدیل شده است. بهره‌مندی از شبکه‌های آموزشی و رسانه‌ای و خیریه، سازمان‌یافتگی ملی و ایالتی، و توانایی

جذب و هدایت نفوذ سیاسی، همگی نشان‌دهنده ظرفیت بالای اوانجلیسم برای بازتولید هویت، فرهنگ و قدرت سیاسی در جامعه آمریکا هستند. مقایسه با دیگر شاخه‌های مسیحیت، این ویژگی‌ها را برجسته‌تر می‌کند و جایگاه اوانجلیسم را به عنوان یک جریان اجتماعی-سیاسی مهم و پویا تثبیت می‌نماید. جدول ۱-۷ به بررسی تفاوت‌های ساختاری اوانجلیست‌ها با کاتولیک‌ها و جریان اصلی پرداخته است:

جدول ۱-۷ مقایسه اوانجلیست‌ها با کاتولیک‌ها و پروتستان‌های جریان اصلی

ویژگی	پروتستان جریان اصلی	کاتولیک‌ها	اوانجلیسم
ساختار آموزشی	محدود، عمدتاً آموزش مذهبی عمومی	دانشگاه‌ها و مدارس مذهبی، ولی کمتر متمرکز بر فعالیت سیاسی و اجتماعی	شبکه گسترده کالج‌ها و سمینارها
رسانه و اقتصاد	فعالیت‌های اجتماعی پراکنده	رسانه محدودتر، بیشتر محلی	شبکه قوی رسانه‌ای و خیریه
سازمان‌یافتگی	شبکه‌های محلی مستقل، کمتر متمرکز	سلسله‌مراتب هرمی کلیسا	شبکه ملی و ایالتی هماهنگ
مشارکت سیاسی	کمتر فعال، بیشتر سکولار-اجتماعی	متنوع، گاهی لیبرال، گاهی محافظه‌کار	فعال و غالباً محافظه‌کار

سناریوهای آینده اوانجلیسم آمریکایی

تحولات اخیر در اوانجلیسم آمریکایی نشان می‌دهد که این جریان مذهبی با چند مسیر احتمالی برای آینده روبه‌رو است. تحلیل آینده‌پژوهانه این سناریوها می‌تواند برای سیاست‌گذاران، پژوهشگران و نهادهای فرهنگی مفید باشد:

۱. ادغام و اعتدال

در این سناریو، اوانجلیسم به تدریج از سیاست مستقیم محافظه‌کارانه فاصله گرفته، بر فعالیت‌های اجتماعی و خیریه متمرکز می‌شود. ویژگی‌های این مسیر عبارتند از:

- کاهش نفوذ سیاسی مستقیم در انتخابات و سیاست داخلی،
- گرایش به آموزه‌های مسیحیت اجتماعی و مشارکت در مسائل عدالت اجتماعی،
- تقویت تصویر مثبت فرهنگی و اخلاقی در جامعه،
- افزایش تعامل با دیگر گروه‌های مذهبی و سکولار.

این مسیر ممکن است باعث پایدارتر شدن جامعه اوانجلیست‌ها شود و فشارهای ناشی از افول عضویت و اختلافات نسلی را کاهش دهد.

۲. رادیکالیزه‌شدن

سناریوی دوم، تشدید گرایش‌های ملی‌گرایانه و پوپولیستی است، که می‌تواند باعث نزدیکی بیشتر اوانجلیست‌ها به جریان‌های راست افراطی شود. از ویژگی‌های این سناریو می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تقویت ایدئولوژی افراطی «سفیدپوست مسیحی ملی‌گرا»،
- حمایت مستمر از رهبران سیاسی پوپولیست، مشابه ترامپ،
- استفاده گسترده از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی برای بسیج سیاسی،
- احتمال افزایش تنش‌های نژادی و فرهنگی در جامعه.

این مسیر می‌تواند افزایش قطب‌بندی سیاسی و کاهش مشروعیت اجتماعی اوانجلیسم را به دنبال داشته باشد و روابط داخلی و خارجی آمریکا را تحت تأثیر قرار دهد.

۳. تحول درونی

سناریوی سوم مبتنی بر اصلاحات نسلی و تحول درونی است که نسل جوان اوانجلیست‌ها و گروه‌های چندنژادی و مهاجر را محور قرار می‌دهد و از ویژگی‌های زیر برخوردار است:

- پذیرش ارزش‌های متنوع و مسائل حقوق بشری و محیط زیستی،
- بازتعریف هویت اوانجلیسم با تمرکز بر عدالت اجتماعی و مشارکت فرهنگی،

- تقویت شبکه‌های رسانه‌ای و آموزشی با محتوای مدرن و متناسب با نسل جدید،
 - کاهش شکاف میان نسل‌ها و بین شاخه‌های مختلف کلیسا.
- این مسیر می‌تواند به بازسازی تصویر اوانجلسیم در سطح ملی و بین‌المللی منجر شود و افزایش جذابیت برای نسل‌های آینده را تضمین کند.

توصیه‌های سیاستی

با توجه به سناریوهای فوق، توصیه‌های سیاستی و پژوهشی زیر می‌تواند مد نظر مسئولان و دست اندرکاران باشد:

۱. **رصد تحولات دینی - سیاسی:** لازم است سیاست‌گذاران و تحلیل‌گران، روندهای حضور اوانجلسیم در انتخابات، رسانه‌ها و نهادهای اجتماعی را پیگیری کنند تا تصویری دقیق از چگونگی نفوذ و جهت‌گیری این جریان داشته باشند.
۲. **تحلیل تأثیر بر سیاست خارجی و اسرائیل:** اوانجلسیم آمریکایی در سیاست خارجی کشور، به ویژه در حمایت از اسرائیل و سیاست خاورمیانه، نقش مهمی دارد. بررسی تحولات این جریان می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های راهبردی و دیپلماسی مؤثرتر کمک کند.
۳. **مطالعه ارتباط رسانه‌های صهیونیست مسیحی با جریان‌های راست افراطی:** شبکه‌های تلویزیونی، رادیویی و دیجیتالی، ابزار

بسیج سیاسی و فرهنگی هستند. تحلیل این ارتباط‌ها برای پیش‌بینی روند رادیکالیزه‌شدن یا اعتدال ضروری است.

۴. **تقابل نرم با اسلام هراسی:** حمایت از کارگاه‌ها، سمینارها و پروژه‌های آموزشی که اوانجلیست‌ها و دیگر گروه‌های مسیحی را با آموزه‌های اسلامی و فرهنگ مسلمانان آشنا می‌کند، زمینه کاهش ترس‌ها و تصورات نادرست و تقویت هم‌شناسی را فراهم می‌سازند. این برنامه‌ها باید بر مواردی چون تشویق به تعامل مستقیم، ارائه اطلاعات مستند و روایت‌های مشترک انسانی تمرکز کنند تا نشان دهند که مسلمانان بخشی فعال و صلح‌طلب از جامعه هستند و پدیده اسلام‌هراسی بر پایه پیش‌داوری‌ها، پروپاگاندا و اطلاعات ناقص شکل گرفته است.

۵. **لزوم تمایز نهادن میان مسیحیت صهیونیست و اوانجلیسم غیر رادیکال:** لازم است تا نهادها و دولتمردان جمهوری اسلامی ایران، میان اوانجلیسم عادی و مسیحیت صهیونیست تمایز قائل شوند. این کار، امکان شناسایی بخش‌های غیرسیاسی و غیررادیکال اوانجلیست‌ها را - که فعالیت‌های دینی و اجتماعی آنها فاقد اهداف سیاسی یا حمایت از اسرائیل است - فراهم می‌کند و می‌توان از ظرفیت‌های فرهنگی، آموزشی و مذهبی آنها در زمینه گفت‌وگو و تعامل بین‌ادیان بهره برد، بدون آن که سیاست‌های دفاع از مصالح ملی و مواضع جمهوری اسلامی با گروه‌های صهیونیست‌گرا تداخل پیدا کند.

۶. توجه به نسل جدید اوانجلیست‌ها: نسل جوان، چندنژادی و مهاجر، ممکن است مسیر تحولی و اعتدال را برگزینند. پژوهش‌های میدانی و شبکه‌ای بر روی این گروه‌ها می‌تواند افق‌های تازه‌ای را به روی سیاست و دین بگشاید.

اوانجلیسم آمریکایی در آستانه چند مسیر تحولی همزمان قرار دارد. این جریان می‌تواند به سمت ادغام و اعتدال، رادیکالیزه‌شدن، و یا تحول درونی حرکت کند. اقدام فعالانه دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران در مسیر افزایش تعامل و گفت و گو با بخش‌های غیر رادیکال این جریان، می‌تواند از رادیکالیزه شدن این زیر شاخه‌ها - که تاثیر به سزایی در سیاست خارجی آمریکا خواهد گذاشت - جلوگیری کند. همچنین لازم است در تعامل با این زیرشاخه‌ها، بر نقاط مشترک دینی و مذهبی مانند رابطه خدا با انسان، اولویت‌های اخلاقی و خانواده و... تأکید و از تمرکز بر تفاوت‌ها اجتناب شود. اوانجلیست‌های غیر رادیکال به دلیل اعتقادات بالای دینی، از ظرفیت بسیار خوبی برای تعامل با لایه فروملی جامعه آمریکا برخوردارند. لایه‌ای که در رسانه‌ها و سیاست‌های صهیونیستی جریان اصلی، کمتر به آنها پرداخته می‌شود و اغلب بایکوت شده یا با شاخه مسیحیت صهیونیست ادغام می‌شوند.

منابع و پیوست‌ها

۱. فهرست منابع اصلی

۱. Bebbington, D. W. (1989). *Evangelicalism in Modern Britain*. London: Routledge.
۲. Noll, M. A. (2003). *The Rise of Evangelicalism: The Age of Edwards, Whitefield, and the Wesleys*. Downers Grove: IVP Academic.
۳. Smith, C. (1998). *American Evangelicalism: Embattled and Thriving*. Chicago: University of Chicago Press.
۴. Marsden, G. M. (2006). *Fundamentalism and American Culture*. Oxford: Oxford University Press.
۵. Gorski, P. (2017). *American Covenant: A History of Civil Religion from the Puritans to the Present*. Princeton: Princeton University Press.
۶. Du Mez, K. K. (2020). *Jesus and John Wayne: How White Evangelicals Corrupted a Faith and Fractured a Nation*. New York: Liveright.
۷. Steinmetz-Jenkins, D. (2020). *The Nationalist Roots of White Evangelical Politics*. University of Pennsylvania Press.
۸. Perry, S. L., & Whitehead, A. L. (2020). *Taking America Back for God: Christian Nationalism in the United States*. New York: Oxford University Press.
۹. Balmer, R. (۲۰۰۷). *Thy Kingdom Come: How the Religious Right Distorts the Faith and Threatens America*. New York: Basic Books.
۱۰. Jones, R. P. (2016). *The End of White Christian America*. New York: Simon & Schuster.
۱۱. Bean, L. (2014). *The Politics of Evangelical Identity*. Princeton: Princeton University Press.

۲. گزارش‌های سیاستی و آماری

۱۲. Pew Research Center. (۲۰۲۵). Religious Landscape Study. <https://www.pewresearch.org/religion/religious-landscape-study/>

۱۳. Pew Research Center. (۲۰۱۵). America's Changing Religious Landscape.

۱۴. Public Religion Research Institute. (2025). 2023 PRRI Census of American Religion: County Level Data on Religious Identity and Diversity.

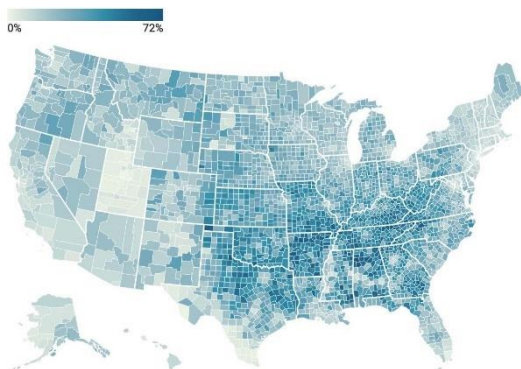
۳. جدول زمانی شکل‌گیری جریان اوانجلیستی در آمریکا

دوره	رویدادهای کلیدی
۱۷۰۰-۱۸۰۰	پیوریتن‌ها و مستعمره‌نشینی، گرایش به ملت برگزیده
۱۷۳۰-۱۸۰۰	موج بیداری بزرگ
۱۸۰۰-۱۹۰۰	موج دوم و سوم بیداری، رشد باپتیست‌ها و متدیست‌ها
۱۹۰۰-۱۹۵۰	ظهور فاندامن‌تالیست‌ها و مخالفت با مدرنیته
۱۹۶۰-۱۹۸۰	سیاسی‌شدن اوانجلیسم و بحث اکثریت اخلاقی
۱۹۸۰-۲۰۰۰	اتحاد با حزب جمهوری‌خواه، هویت سیاسی - فرهنگی «انجیل و پرچم»
۲۰۰۰-۲۰۱۶	رشد جناح راست افراطی اوانجلیست‌ها، حضور در انتخابات
۲۰۱۶-۲۰۲۵	عصر ترامپ، افزایش قدرت سفیدپوستان مسیحی ملی‌گرا، تغییر نسلی

۴. نقشه پراکندگی جمعیتی اوانجلیست‌های سفیدپوست در آمریکا

- جنوب و میانه آمریکا: که کمربند انجیلی خوانده می شود، بیشترین تراکم اوانجلیست‌های غالباً سفیدپوست و محافظه‌کار را دارا است،
- شمال شرقی و غرب میانه: دارای تراکم متوسط با ترکیبی از نسل قدیم و جدید اوانجلیست هاست،
- سواحل غربی و شمال شرقی: دارای تراکم کمتر بوده، تعداد نسل جوان و متنوع با گرایش به اوانجلیسم مترقی در این مناطق بالاتر از جاهای دیگر است.

نقشه پراکندگی سفیدپوستان اوانجلیست در آمریکا (۲۰۲۴)

منبع: سرشماری ۲۰۲۴ مؤسسه عمومی تحقیقات دینی (PRRI). رنگ آبی پررنگ بیانگر تجمع و کثرت جمعیتی سفیدپوستان اوانجلیست در آن منطقه است.

۵. جدول سازمان‌های با نفوذ اوانجلیستی در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی

ردیف	نام نهاد	سال تأسیس	مأموریت
۱	تمرکز بر خانواده ^{۴۳}	۱۹۷۷	تقویت خانواده، ترویج ازدواج و تربیت فرزند بر پایه ارزش‌های انجیل.
۲	شورای تحقیقات خانواده ^{۴۴}	۱۹۸۳ ثبت رسمی	اندیشکده و سازمان آموزشی-فعال که «فلسفه مبتنی بر خانواده را در زندگی عمومی تبیین کرده و پیش می‌برد».
۳	زنان دغدغه مند آمریکا ^{۴۵}	۱۹۷۸	سازمان زنان انجیلی که بر خانواده سنتی، آزادی دین، مشارکت زنان در عرصه قانونگذاری و فرهنگ تمرکز دارد.
۴	مسیحیان متحد برای اسرائیل ^{۴۶}	۲۰۰۶	سازمان انجیلی طرفدار اسرائیل که هدفش تأمین صدای مشترک برای کلیساهای، نهادها و افراد آمریکایی در حمایت از اسرائیل در مسائل مرتبط با کتاب مقدس است.
۵	شورای مردان و زنان انجیلی ^{۴۷}	۱۹۸۷	ترویج دیدگاه مکمل‌گرایی جنسیتی بر اساس آموزه‌های کتاب مقدس، و در جهت سلامت خانواده و کلیسا.
۶	مؤسسه دین و دموکراسی ^{۴۸}	۱۹۸۱	اندیشکده مسیحی محور که ارزش‌های محافظه‌کارانه دینی را میان کلیساهای اصلی و عرصه عمومی ترویج می‌دهد و بر آزادی دین، اخلاق جنسی، و مسائل بین‌المللی تمرکز دارد.
۷	بنیاد یاران ^{۴۹}	۱۹۳۵	شبکه مسیحی-سیاسی که زیربنای روابط میان مقامات سیاسی و روحانی را تشکیل می‌دهد با تاکید بر دعا و مطالبه تأثیر در عرصه حکمرانی و دیپلماسی.
۸	اوانجلیست‌ها برای دموکراسی ^{۵۰}	۲۰۲۲	گروهی از انجیلی‌ها که بر مشارکت دمکراتیک، حقوق فردی، محیط زیست، علم و مقاومت در برابر «ملی‌گرایی مسیحی» تمرکز دارند.
۹	اوانجلیست‌ها در دموکراسی متنوع ^{۵۱}	۲۰۲۲	پروژه‌ای برای بازنویسی روایت مشارکت مسیحیان انجیلی در جامعه‌ای متنوع و ایجاد منابع و همکاری در جهت «منفعت عام».
۱۰	اقدام اجتماعی اوانجلیست‌ها ^{۵۲}	۱۹۷۸	سازمانی که از دهه ۷۰ میلادی بر عدالت اجتماعی، اقتصادی، نابرابری جنسیتی و نژادی، و مشارکت انجیلی‌ها در مسائل اجتماعی تمرکز داشته است.

^{۴۳}Focus on the Family

^{۴۴}Family Research Council

^{۴۵}Concerned Women for America

^{۴۶}Christians United for Israel

^{۴۷}Council on Biblical Manhood and Womanhood

^{۴۸}Institute on Religion and Democracy

^{۴۹}The Fellowship Foundation

^{۵۰}Evangelicals for Democracy

^{۵۱}Evangelicals in a Diverse Democracy

^{۵۲}Evangelicals for Social Action

اوانجلیسم یا مسیحیت انجیلی یکی از مهم‌ترین و اثرگذارترین جریان‌های دینی در جامعه معاصر ایالات متحده به شمار می‌آید که در دهه‌های اخیر نقش قابل توجهی در شکل‌دهی به تحولات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی این کشور ایفا کرده است. این جنبش که ریشه‌های آن به سنت‌های احیاگرانه پروتستانی و جنبش‌های بیداری مذهبی در تاریخ آمریکا بازمی‌گردد، با تأکید بر ایمان شخصی، مرجعیت کتاب مقدس و حضور فعال در عرصه عمومی توانسته است شبکه‌ای گسترده از نهادهای مذهبی، رسانه‌ای، آموزشی و اجتماعی را شکل دهد و از این طریق بر افکار عمومی و فرایندهای سیاسی اثر بگذارد. از دهه‌های پایانی قرن بیستم، به‌ویژه با شکل‌گیری ائتلاف‌های مذهبی - سیاسی و نزدیکی بخشی از اوانجلیست‌ها به جریان‌های محافظه‌کار، این جنبش به یکی از بازیگران مهم در انتخابات، سیاست‌های فرهنگی و حتی برخی جهت‌گیری‌های سیاست خارجی آمریکا تبدیل شده است. گزارش حاضر با نگاهی تحلیلی به ریشه‌های فکری و تاریخی اوانجلیسم، روند سیاسی‌شدن آن در دهه‌های اخیر، ساختارهای اجتماعی و رسانه‌ای این جریان و همچنین تحولات درونی آن از جمله شکاف‌های نسلی، کاهش عضویت در کلیساها و تغییرات فرهنگی جامعه آمریکا می‌پردازد و در نهایت چشم‌اندازها و سناریوهای محتمل برای آینده این جنبش را بررسی می‌کند.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
مرکز بررسی‌های راهبردی روابط فرهنگی

تهران، بزرگراه شهید سلیمانی، روبروی مصلی تهران، مجتمع امام خمینی (ره)، ساختمان ۱۴

تلفکس: ۸۸۱۵۳۱۰۰

www.cscr.icro.ir